

Előfizetési árak:

Egész évre	5 ft	kr.
Fél évre	2	50
Negyed évre	1	25
Néptanítónak egész évre	3	

Hirdetési díjak

a legutányossalban számítottak.
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztői iroda.
baja a lap szellemi részét illető küldemények intéződének:
ÁLLAMI TANTÓKÉPZÉSBEN.
Levelek csak bérmentesen fogadtattak el. Köziratok nem adatkak vissza.

Küldőhivatal:
Küldetési pénzek és hirdetések a küldőhivatalba — N Á N A Y L A J O S könyvnyomdája — küldőudjára — (Bódog-tér, Scheubner-féle ház.)

A hazai iparmozgalom.

Ujabb időkben országszerte kezdik már belátni, hogy van hazai iparunk, hogy ennek emelésére nemzetgazdasági szempontból is kell törekednünk, hogy a különböző klimatikus csapások alkalmával ez lényeges kereseti forrást képezhet a népünknek, s hogy a megnyílt keleti piacot mind nemzetiségi, mind pedig közvagyonosodási tekintetből érdeklünkben áll megszerezniük.

Országszerte megindult tehát a mozgalom hazai iparunk fejlesztése és pártolása ügyében, aminek azután egy-egy újabb lökést kölcsönzött a debreczeni, újvidéki, szegedi és székesfehérvári országos ipar- és terménykiállítás, mely kiállítások mindennél hangosabban hirdették, hogy iparcikkekben nem szorulunk a külföldre, s hogy iparunkat kevés áldozat és gondozás által bármely európai államparral versenyképessé tehetjük.

E körülmény újabb indokul szolgált arra, hogy a fővárosban „országos hazai ipar-pártoló egylet”-et alkossanak; hogy a hazai iparcikkek elárúsítására kizárólag hazai iparcikkekkel bíró árúdkat szervezzenek, s hogy egyes városok és megyék közgyűlései a hazai ipar pártolása mellett nyilatkozzanak és tüntessenek.

E tekintetben Somogy megye volt a kezdeményező, mely legelőször bocsatott köriratot az összes törvényhatóságokhoz, hogy sérüléjét kizárólag hazai iparcikkekkel fedezze, s ennek példáját követte azután Pest megye augusztus havi közgyűlése; ezt követte Fehérmegye is, midőn nemcsak felhívást intézett ez ügyben az összes törvényhatóságokhoz,

T Á R C S A.

Egy árva életéből.

Beszédy
CZIRFISZ DEZSŐTÖL.
(Folytatás.)

Aladár megkövült halgatá végig Morbay e nem várt nyilatkozatát, s csak akkor juthatott szőhöz, midőn Morbay kifelé indult s ekkor ki tört a kétségbeesés hangján:

— Istenem! ki egy emberre sok, ez már elviselhetetlen, s azután Morbayhoz rohanva mondta: Uram! halgass meg egy árva kérését; hagyj meg neki azt az egyet mivel még bír. Bocsdad meg azt, hogy tudtomon kívül mertem szeretni leányodat, de lásd ezt tölem rosz néven venni nem lehet. Nekem megbocsátható az, hogy oly nagy szerettellet csügök azon, kilél először halottam e szót „szerelek.” A mig őt nem ismertem, a mig ő nem tanita meg arra, hogy mit tesz szeretni: addig csak bámultam, midőn egy apa vagy egy anya öbe véve gyermekét össze-vissza csókolta s bámultat viszont azt is, midőn a gyermek halmozó el szállt a szeretet minden lével. Hisz én már rég árva vagyok, én nem emlékszem arra, hogy valaha várta volna szerető szülő ébredésem. Oh! nekem nincs e világban senkim, ki megosztaná fájdalmam, ha beböhröl éltém ege; csak ő volt, Jolán volt az, ki megszánta az árva s ki azért szívet adta neki, az egyedül! mivel még birt, s te őt, őt akard elvenni. Igaz, hogy én még fiatal vagyok s még csak tanuló, de jogosítottam-e valakit bármely tettem által arra, hogy ne lenne remélhető, miszerint végezze tanulmányait, hiszen be te töltöthetem a férj helyét leányod mellett? Vagy azt hiszed talán, hogy változni fog e szív? Ne hídd! azért fog ez, mig dobog, — dobogni, ki arra őt megtanította.

Az öreg, ki előbb oly szív nélkül készült az utolsó csapást adni egy árvának, most lehatá fejét. Küzdött. Küzdelme iszonyu

hanem azon fölül június hó 15-ikre Fehérvárra hívta össze az ügy iránt melegebben érdeklődő törvényhatóságok képviselőit, hogy nekik hazai iparcikkeinket a kiállításban bemutatassa s hogy velők a hazai ipar támogatása és pártolása mikéntjéről tanácskozzék.

Az értekezlet össze is jött, számos megye és sz. kir. város küldöttet menesztett az értekezletre, hol gr. Zichy Jenő elnökléte alatt egyhangulag kimondatott, hogy a képviselt törvényhatóságok a hazai ipart pártolni és fejleszteni honfiumi kötelemüknek fogják ismerni.

Mindez azonban csak kevés hazai iparunk fejlesztésének és felvirágztatásának biztosítására; mindez csak kezdet lehet az általános érdeklődés felkeltésére, de nem tényező a zászlóra irt szent cél elérésére.

Épen ezért gr. Zichy Jenő, a székesfehérvári országos kiállítás rendezője és létesítője, a hazai ipart pártoló országos mozgalom nagyobb szabású s mindezekkel sokkal fontosabb szervezésén fáradozik, melyek célja volna: „kereskedelmünk, iparunk, nélkülözölen nemzetgazdasági viszonyaink teljes és győkezes átalakítása”, — s ennek keresztültelvébe belevonatnák mindenek előtt gr. Károlyi Gyula, gr. Széchenyi Béla s a magyar arisztokrácia; mert: „Nemzetünk, — így szól a gról ur levelének egyik helye, — bármennyire hangoztassa is pár nagy hazafi a demokratia legzselésőbb értelmében elfogott elveit, arisztokratikus érzelmű, s az ily szerep kiosztásánál a magyar arisztokráciának jutott a legnemesebb szerep.” Belevonatnának, mint tényező, e nagy mű keresztül vitelbe később az összes ipar-

volt. Határozni kellett egy ifju boldogsága felett, kit fiaként szeretett, s leányá felett.

Az ifju már-már remélni kezdett, midőn ujra felébredt az őregben az apa.

— Aladár! nem tehetem, — fakadt ki, — meglátszotok rajta, hogy fáj neki e vég-határozata. De láss én már öreg vagyok és mellette szégyény is; atyai kötelességem leányom jövőjéről gondoskodni. Várhatnék-e a sirban nyugalmat, ha, mielőtt én elvehetném leányomat, meghalnék. Azért csendesüljön, az idő a legjobb orvos majd be hegeszti sebeit.

S evvel távozott.

— Az idő a legjobb orvos majd behegeszti sebé, — ismétlé Aladár Morbay távoza után. — Nem! Nem! Soha semmi sem, csak a halál, az fogja majd behegeszteni.

Kezére támaszotott fölül ül azután szobájában Aladár, átgondolni látszott fájdalmát. Lassanként, felemelte fejét és alig hallhatólag rebegé:

— Ott fenn, mily jó lehet. Jolán o da menjünk mi is.

Borzasztó gondolat járhatá át agyát. Arcszíne mindegyre változott.

Lassanként sötétség borita be mindent, s a felhők mögöl, melyek mintha Aladár fájdalmát megérezték volna, tornyosulni kezdtek, a hold bujt elő. Azután a felhők is elvonultak, hogy engedjék vigasztalni a boldnak Aladárt.

Szomorú éj következett. A hold miként Aladár megérkező, hogy most is megvilágítja mindkettőjök szobáját. Ott feküdtek a gyaiakon, mindkettőjök szerelme most ujra találkozá a holdban. Szerelmök bucsuja volt ez, a hold felcsérvé bucsujukat elvív mindgyököknek, s mindkettőjök szeméből könyvet csalt ki.

E közben zene hallatszott; a vőlegénytől küldött éjjeli zene volt.

Halkan szóló a zene, de a milyen halkan szóló, oly hangos sirást okozott Jolánál. Mennyire más hatással léte volna e zene ha az Aladártól jött volna; sirt volna akkor is, sirt volna örömben, mert Aladár szerelme susogó hangját vélte volna hallani. Oh a zene hányféleképen hathat az ember kedélyére; majd elbű-

és kereskedelmi szövetkezések, az úgy íránt érdeklődés a ténnyel működő országos erők, — s így fűnt és lent biztosítva lenne az országos iparmozgalom kihatása.

Hogy mindez nagy munka, hogy mindebben óriási küzdelem vár az egyes tényezőkre, azzal előre számolt a lelkes gróf. „Tudom, — ugy mond, — hogy nagy, hogy óriási a vállalat; de hát én ugy tartom, ha akad egy pár becsületes, igaz hazafi, akkor, de csak akkor, megmérkőzhetünk vele. És ha az eredmény nem is leend talán azonnal észlelhető, ugy áldani fog a késő utókor, mert többet tettünk száz parlamentnél, mert megmentettük a hazát saját maga előtt, saját magának; megövtük a végenyészettől; megmentettük vagyoni bukásának elhárítása által nemzeti jellegét és megmentettük ezáltal későbbi időkre ruggetlenségé alapját.“

Mindez fényesen igazolja, hogy a lelkes gróf kinél alig lehet ez ügyben illetékesebb és hivatottabb, nem áll meg a megkezdett uton, nem lép nyugalomra a kiállításnál szerzett babáira nyugodni; hanem igen is tovább halad, s miután bemutatta, hogy van fejlődés s már-már versenyképes iparunk, most annak magas fejlődését, teljes felvirágozását és széles felkarolását akarja biztosítani.

Vajha sikerülné e nemes feladat is oly sikerrel megoldania, mint megoldotta a székesfehérvári kiállítás létrehozását, s vajha országos iparunk fejlesztése és felkarolása is minél rövidebb oly népszerű s oly megnyerő lenne, amely népszerűvé s megnyerővé tette eddigi sikeres szereplése a gróf Zichy nevet.

Keletéri.

Fővárosi levél.

II.

(Levasseur Henriette. Pletyka. Négy angol darab. Népszínház. Arabok.)

Budapest, 1879. szept. 9

A mult hét folyamában lépett föl Levasseur Henriette k. a. a nemzeti színházban Lucia czimszerepében, mely alkalommal Perotti Gyula szabadságideje utáni első fellépése volt. A k. a. Lucijával a közönséget nemcsak hogy el nem ragadta, de a szó szoros értelmében hidegen hagyta. Nélkülözi játékában a melegséget, könnyedséget, s míg hangja középső regiszterekben eléggé hallékony, a magasabb régiókig csak nehezen bír

völ s elvisz egy egészen más világba, majd pedig a kedély ama hurját pendite meg, melyvel felszakították a fájó sebet.

A zene lassanként elnémult; minden csendes lett újra, csak Jolán szobájában volt zokogás hallható.

A hold még mindig világított, fénye most vigasztalást lelt, elatarta őket és álmukban ismét boldogok voltak.

Letűnt újra a hold s utána boros reggel következett, nem az a szép nap volt, az melyen Aladár és Jolán a nap üdvözlt.

Amint felocsudott Aladár álmából, gyorsan felétködött. Hisz neki már nem volt mit keresnie többé e házban, s elkészült, hogy örökre elbúcsúzzék.

Aladár bement az öreg Morbay és nejehez, hogy tőlük búcsút vegyen.

Aladár szilárd volt; a fájdalom lesújtá, de meg nem téré őt. Jolán távozott a szobából Aladár bemenetelekor, nem érezte magát elég erősen átélni a búcsú óráját, pedig mit mindent akart volna még mondani Aladárnak.

Morbay-nem szült semmit az öreg Morbay pedig hebegve mondá búcsúját:

— Nem tehetek róla kedves ócsém, de ennek meg kell történni: az atya parancsója ezt bennem.

— Belátom hibámat, ha azt ugyan annak lehet nevezni, miért is bocsánatot kérek. Igérem, hogy én a kisasszonyt többé nem látom. Isten önökkel!

Ezzel végeznai látszott búcsúját pedig nem végezte. Künn találkoztott Jolánal.

Háboríthatatlan búcsúzatott el tőle, a szülők meg jöttek ki, bár tudták, hogy ez meg fog történni, nem akarták ez egytől megfosztani őket.

— Jolán! Jolán! mondá, a leány kezeit megragadva könyvelt hangon — Isten önnel. Én ut az életben többé nem látom. Ha talán boldog lenne valaha, szenteljen olykor egy pillanatot a most szászorosan árva Aladárnak. S ha majd csendes nyárfaék alatt pihenni fog, s ha majd azok susogni fognak, gondolja azt hogy szerelmünket susogják. Ha pedig messziről madárka jó vigá-

lyelvergődni. Csudálatos azon körülmény hogy a k. a. a párisi Conservatoire növendéke volt, és mégis a kisebb mestertfogásokat, melyek a hatás fontenyőzi, nem bírta magáéval tenni. A jókáró közönség különben ez előadás alkalmával tapok és tetszénnyilvánításokkal nem fukarkodott.

Mint később értesültünk, a k. a. erős fogtájásban szenvedt, s majdnem egészen dagadt arczzeal énekeit. Ha ez tény, ugy a kissé szigorú sajtó alaptalanul ítélte el őt, kivánatos lett volna azonban, hogy az előcsarnokban levő fekete táblán tudassa ezt a közönséggel, mint ezt Gassi tette néhány héttel ezelőtt. Lucia után „Gizella“ ballett elő felvonása került szíre melyben Weiner Julia és Weiss Róza kisasszonyok remekeltek. Ez utóbbi kisasszony még e hét folyamában a fejkötő alá tánczol, ott hagyván hazáját a nemzeti színházat, melyben gyermekeveit öltötte.

S most el nem mulasztatom, hogy egy — bizonyára érdekes történekeket el ne mondjak, mely az illető körökben nagy feltűnést okozott. Csudálatos, sőt jellemző, hogy az összes sajtó kíméleleg bánt el ama történet részeseivel, sőt némi indiscretiónak véli e sorok írója, hogy a fátyleit, mely már hetek óta takarja ama ügyet, kissé bolygassa.

Élt a fővárosban egy ifjú költő, gazdag a tudományokban, a társalgásban szellemes és a költészetben lángelméjű. Satyrikus költeményei, élcczel gazdagon ellátott tárcái már nem is voltak táncmenyesek, a közönség már szokva volt hozzájuk, s bámulattal volt elteive a mindig álnév alatt lappangó költő iránt.

Az ifjú később kiváló helyet foglalt el a társadalomban, egy gazdag és szépségéről híres leányt vett nőül s azt példátlanul szerette. Négy évig détek így együtt, midőn a férj a székesfehérvári kiállításból hazatérvén a lakást zárva, a kulcsokat a portánál találta. Az előszobában egy rózsaszin levélke hevert az asztalon, melyben a bájós asszony tudatja kedves férjével, miszerint másodszor is a szerelem édes halójába kerülvén, kénytelen a házasság kényelmetlen bilincseit szétéjteni, és — X. mértökkel megszökni. A szerencsétlen férj örüiten rohant a szobákba, hol a poros burok meggyőződötték őt a kegyetlen valóról.

Néhány hét mult el azóta, a férj már beleléte magát sorsába s a hitlen asszony ismét a fővárosban mutatkozott. Szébb volt mint valaha, csak a fekete szemei alatt levő

csiripolva, gondolja azt, hogy szerelmemet hozza hírül; mondja el megint szerelmét virágainak, majd elhozza azt híven nekem a bokorban csicsergő kis madár.

— Tied vagyok örökre, tied Aladár! tört ki keserves zokogásban Jolán s Aladár karjaiba omlott.

— Ne sirj Jolán! vagy nem, sirj! Legyen könyed az utolsó, mit tőled kapok. Isten veled!

Aladár örökre távozott onnan, hol élte legboldogabb perczeit élé, távozott onnan, a hol megremült szeretni. Oh e pillanatban érze csak fájdalommal egész terjedelmében.

Jolán pedig szobájába tántorgott, hol összerogyott.

* * *

Aladár eltűnése nagy feltűnést okozott. Andort és Palit, csak pár szóval értesíté távozása felől, irván:

„Oly körülmények közét jutottam, melyek lehetetlennek tizek e helyen való tartózkodásomat.“

Pár hét múlva egy lakodalmas menet vonult a város templomába. A szertartás alatt többen, a mindent észrevelő néző közönség közül, halkán jegyezték meg:

— Jaj, de halavány a menyasszony!
Ez Jolán esküvéje volt.

III.

A balál időknél megkívánja áldoztatát. Nem sokára Jolán esküvéje után az öreg Morbay hajta öröknyugalomra fejét ama biztos tudalma, hogy leánya boldog.

— Hisz az szívének csak olyan szalma tüze volt, szokta mondani az öreg, jó hogy helyt álltam Aladár ellenbe, szokta mondani, hogy így fog az végződni. Csak tudnám mi lett volna a fiával?

A mi azt illeti beszélhetett is így az öreg; mert ő csak azt látta és hallotta, mit neki látnia és hallania szabad volt. De azt midőn a fiatal asszony sirdogált delutáni varrogatása mellett, azt a jó öreg nem látta; azután meg nem is hallotta az olyankor leá-

kékes gyűrűk árulták el, hogy — szenved. A férj eleinte megbecsült neki, vissza akarta őt hozni házához, de ő megköszönte; s most folyik a válóper.

Végül nem hagyhatom érintetlenül a nemzeti színház tegnapi valóságos angol estélyét. Ugyanis négy egy felvonásos vígjáték került színpadra, mely azonban vígjátéknak csak annyiban sem mondható, a mennyiben a darabos humor, és nyers eszmémet eléggé kellemetlenül tárog felénk. Különös hogy az igazgatóság mind ezt belátván, eléggé találón hozta a darabokat vasárnap színpadra. V i z v á r i, ki elég szerencsésen birt a nemesebb vígjátékokig felvergődni, a „vasárnapi közönség” zajos tapsaitól ösztönözve, valóságos bőboczázz fajult. H e l v e y L a u r a t, ki a harmadik darabban egy igen esimo: angol dat énekel, és C s i l l a g T e r e z t a tehetséges fiatal színésznőt, ki az első darabban „Mignon” egy ismeretes passzusát énekelte, a közönség élénken megtapsolta. A darabok — névszerint: „Az eladó leány,” „Barátságból,” „A másé,” „A végrendelet.” Fáy Béla és Csiky Gergely kezeikben eléggé ügyes fordítókra vallanak. A közönségnek különben voltak itt-ott néhány vidám pillanatai is.

Szomorkodik a népszínház műtsája. Sidi-Hadj-Ali ben Mohamed arabus impresario tárgya ott dicsteljes bevonulását, hogy „még sohasem látott” gymnasztikus gyakorlatokkal mulattassa a nagyérdemű közönséget. A nyaktörő komédiának — mely különben komoly emlitést sem érdemel — számos nézője akad.

Erről majd a jövőben.

Mandel Kálmán.

H I R E K.

— **Ö császári és Apostoli királyi Felsege,** folyó évi szeptember hó 6-án kelt legelső elhatározásával, a m. kir. minis-terelőknök a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minis-terrel és a horvát-szlavlandalmarsági kir. kormányval egyetértőleg tett elhatározásért, S t a n c s i k G y ö r g y, P a u s o v a s z. kir. város főispánját, a f. évi szeptember hó 28-ra Karlovicza egybehívott gör. k szer nemzeti egyházi congressusra, királyi biztosává legkegyelmesebben kinevezni föltöltötték.

— **Az Aradi Gerő** igazgatása alatt álló zöszegi szintársulat Kaloocán van; szept. 10-én fogja elni előadását a polgári olvasókör helyiségében a „Kisasszony feleségem” operette bemutatásával megtartani. Az eszösz k ö v e t k e z t e b e n m e g h í v t l e v ö g t a l á n l e h e t ö v é t e n d i a z t, h o g y a k ö z ö n s é g a t e r e m b e n m e l e g e t k i á l l j a n.

anya ajkán kelt sőhajokát és látva, hogy előtte mily nyugodtan viseli sorását, nem vést észre, hogy leánya arca becsik s napról-napra halványabb lesz. S daczára mindzeknek a férj soha egy szóval sem kérdi nejét, hogy mi baja, ha meglepí őt sirdogálva; fel sem veszi, ha el nem nyomhatót sőhaj lopozdik ki neje ajkán, nem iparkodik kitudni neje baját, s nem aggódik, hogy neje napról-napra fogy, s veszt öde színéből. Akkor pedig, midőn az öreg ur m g h a l t, elcsalta a gyámoltalan özvegytől, utolsó menedéket, házcsikáját, hogy ne legyen majd szemjeje, nol örök nyugalomra hajthassa fejét.

Elmulott így az egyik év, a másik, a harmadik s még több is. A fiatal asszony sápadt, fogyni egyre, de a férj soha egy szót sem szölt, mit sem követelt el szeretetének megnyerésére. Végre még sem nézette tovább, s beleszölt a dologba, no de meg is volt benne a köszönet.

Azon kezdte mindjárt, hogy neki olyan asszony nem kell, kinek más után jár az esze. Meg hát ő midőn elvette őt, csak is öt évé nöl, nem az anyját is, ki mióta az öreg ur meghalt leányánál tartózkodott.

Igy folyt ez aztán, e szavak voltak reggeli és estéi üdvözletei. Egy napon pedig, midőn hazajött volna, belépett nejehez, hogy a mint mondta tisztazza a dolgot.

— Fügylem most egy kissé asszonyom, mert a dolog, mit közölni szeretnék talán szive ügyeit is előmozdítja egyrészt.

Jólan bámulva tekintett fel munkájáról. Steiner pedig folytatta, leülvén e kozben.

— Ez előtt mint egy hat évvel egy barátommal éppen akkor sétáltunk átja háza fele, midőn kegyed kinézett az ablakon, alkalmasint várva barna diákjait.

— Kikérem magamnak e sértegetéseket, szölt közbe Jólan és távozni készült, de férje visszatartá őt és fölyátá:

— Kérem csak ne szakítson félbe. Öszintén megvallva annyira hatott reám kegyed látása, annyira elbájoltak a fekete szemek, hogy elhatároztam mindent elkövetni, csakhogy kegyedet bírjam. Barátom, ki kegyeteket közelebből ismeri, nem sok nehézséget látott e dologban, mely után „oltalm oly bátor magamat bemutatni

— **Póstyénből** írja levelezőnk: A póstyéni fürdő az idén igen nagy látogatógatásnak örvend. A vendégek száma túlléhaladja a kétezeret, s ez emelkedés nagyrészt a vígvilág vasutnak köszönhető. A minap alkalman volt két franciaival beszélni, kik rosszatalk azt, hogy a magyar tudományos és kivált orvosi világ oly keveset szötte arra nézve, hogy a fürdőt a külfölddel megismeresse. Más eljárás mellett — szerintük — Póstyén már régen világhírűvé vált volna.

— **Blondin a bécsi Botundában.** A „Niagara hösét” — mint előre látható volt, tömönlethe ember nézte a két ünneppon. Jelen volt általános csodálkozásra a montenegrói fejedelm is, hadsegéde kíséretében. Ezuttal ő fönsege nem a nála már megszokott nemzeti jelmezt viselte, de a francia polgári szalonruhát, melyek elég jól álltak a fekete hűgyek urlakodójának. Hogy a ceszura görök fejed- lme a kotelánzosok fejedelmét taposata és csodálta, azt tudnunk sem kell. A bécsiek megörültek a dupla spektakulumnak.

— **Gazdászati-tanfözet Délmagyarországon.** A vallás-és közoktatásügyi m. k. minis-ter, az ország déli részön az alapítványi uradalnak megszemlélésére tett körutájából visszaérkezve, az ottani gazdasági viszonyok emelésére egy 2000—2500 holdas alapítványi birtoknak fölszerelését és házikezelését a l v t e l e t i r e n d e l t e. Továbbá föl hívja a földmívelés- ipar-és kereskedelmnek a m. k. minis-ter, hogy vele karöltve Temez megyében egy gyakorlati irányú gazdaszati tanfözetet állitsön, mely czára 400—500 holdas alapítványi birtokot mérésékel hasznóber mellett hosszabb időre átengedni s annak kellő gazdasági épületekkel fölszereléséről gondoskodni kész és kieszaközni ö cs. és Apst. kir. Fejsegenél, mint az alapítványok leg több kegyurának, a szegényebb levek tehetség tanuló számára néhány ösztöndíjjal alapítását. Örömmel üdvözöljük ezen a közjölet emelését czélzó intézkedést!

— **Az orsz. nőiparegylet parlaskölőjében** s tanítónőképző intézetében a beiratások megkezdötek s az intézet helyiségeben (nagy kereszt-utca 2. sz. Köber-fele ház) f. h. 15-éig bezárólag naponként 9—12 és 3—5 óra közt tartanak. Csak 14 évet betöltött leányok vétettek fel. A tanítónőképző intézet 3 évi tanfolyamra, melynek végével a növendékek államvizéni iparos tanítónő oklevelet s esetleg alkalmazást nyernek. Tandj havonként 1 frt s szegény sorsu szorgalmas növendékek ezen díj elengedésért is folyamodhatnak. Bennakás ezen évben még nincs.

— **Mayer Eduárdnak,** a bécsi skót benczésnek holttestét legnap találák meg Böcs mellett a dorombai erdőben. A holttest annyira fölösszalnik elott, hogy alig ismerhetti meg. Mayer titkoszeri módon tünt el és most azt gyanítják, hogy rablögyilkössg állozata lett.

— **Jó mentesség.** Tanár. „Ejnye Gábor, az már mégsem szép, hogy te soha sem tudol a leczkédet, aztán még csak nem is szegyenled magadat.”

Gábor. „Kérem tanár ur, már egészen hozzászoktam.”

és kezét meckérni. A mi az atyai beleegyezést illeti azt könnyű volt megnyernem, csak az a barna diák volt, egy kissé utamban, kiről barátom mit sem tudott, úgy látszik a viszony jól el volt titkolva. No de mi se volt könnyebb, mint az öreget arról meggyözödtetni, hogy biz még messze van az idő, a midőn oltárhoz vezetőheti kegyedet.

— Hagyon fel, ne kinozzon, mondja meg mit kíván; szölt közbe Jólan, kinek a mult fájö emlékei felmerülvén, a legborzasztóbb kínokat szenvedte.

— Kérem szöpen csak még egy, ki tüleem. Bár kegyed ellenkezett, de azért pár hétre rá, mint nomet tisztelhetém. Ö pedig a barna, az a bíis diák eltintt. Azóta pedig sok kinyen történt; az öreg pedig meghalt ama biztos tudatban, hogy kegyed a legboldogabb nöl. Pedig ha tudta volna mily boldog! Ha! Ha! kaczagott közbe.

Jólan pedig zokogásba tört ki.

— Az öreg tehát meghalt. A házat pedig sikerült birtokomba keríteni. Már van annak is egy pár éve, hogy azok a szép fekete szemek mintegyre veszenek (tözköböl, a piros arak pedig szint változat és becsik. Ezek után tehát nem is lehet valami nagy kedvem itt helyben maradni, hozzá még ha megmondolam az is, hogy a bankból bizonyos pénzek eltűnése miatt a házat elárverezik és engem hűre tesznek a bün kitűdésé esetén. Ez ököb tehát én még a mai vonattal tovább állok, kegyed szintén felkeresheti Aladárját, talán még nem auld ki szive tüzének lángja ön iránt, daczára a sovány, az szött arcznak. No de most már indulok, mert a vonat itt hazgy, pedig nekem okvetlenül még ma el kell mennem. A mama kezeti öskölatom, mondja meg neki, hogy nem értem rá töle elbucszani. Végül legyen oly szives holnapig a dolgról hallgatni Isten ömel!

— Bocssáson meg neked az Isten! étem, boldogságom, mindenem elrablója! kiáltá Jólan a távozó után és visszahanyaltott szökebe.

(Vége következik.)

— **A hazugságról.** A hazugság a legmegvetendőbb dolgok egyike. Már Apollónius azt mondja: „A rabszolgák hazudhatnak, de szabad emberhez úgy illik, hogy igazat szóljon.” Némely keleti népeknek törvényük van, mely szerint annak, kit háromszor hazugságon értek, halálbüntetés terhe alatt tiltva van életükben többé csak egy szót is szólani. Augustus császárról beszélék, hogy egyszer egész birodalmát átutattatta, s csak egyetlen embert talált, ki soha életében nem hazudott, s kit épen ezért méltónak ítélte, hogy az „Igazság” templomának főpapja legyen.

— **Kívánsai halott.** Orvos: „Kedves barátom, ön férfi, önnel beszélhetek őszintén. Tudja meg, hogy nincs segítség, önnek meg kell halnia.”

Beteg: „Nem bánom, de kívánom, hogy halálom után bonczójának föl, mert nagyon szeretném tudni, hogy tulajdonképen micsoda betegségben haltam meg.”

— **Az „M” betű Napoleon császár életében.** Első Napoleon császár életében az „M” betű nagy szerepet játszott. Marschalljai közül hatnak neve — Murat, Moucey, Massena, Mortier, Macdonald, Marmont — kezdődött „M” betűvel, azonkívül következő tábornokai: Mollis, Montbrun, Mouton, Morel, Merle, Mermet, Messier, Matthien, Marchand, Miland, Maison, Merlin, két Morand, Menon, Margeron, Macher, Moïtor, Menieux, Marcognet, Marin, Maruliz, Marcausin, Menard és Mionnet. Első csatája Mont-enotte-nál volt, az utolsó Mont-Saint-Jeannál. Nyert csatákat Motteville-nél, Mondovina, Morigonán, Moszkvánál, Montmirail-nál és Montoraunál Majland volt az első, Moszkva az utolsó ellen ges város, hová győzelmesen bevonult. Madridba az utolsó ellen, de Madrid és Moszkva okozták veszítet. Szt.-Ilonai számkivetését Montholon és Marchaud nevű komorokozta meg vele. Először is Murat tábornagya pártolt el tőle. Egyiptomot Meinon tábornoka veszítette el. Három miniszterének neve Maret, Montaiyvet és Molé volt. Franciaországban Malmaison volt utolsó tartózkodási helye, s végül Maitland kapitán szállította őt Szt. Ilona szigetére.

— **Fenyítő feljelentés ügyvéd ellen.** Az ügyvédekre az utóbbi napokban nagyon rá jár a rud, a fenyítő feljelentések ügyvédek ellen megdöbbenőt mérven szaporodnak, de hallatlan is azon lelkienség, melylyel némely ügyvéd a szegény ember kifosztásának neki ront. Ma Hegedüs Béla fővárosi ügyvéd ellen Apostag János s neje kunhegyesi lakosok tette fenyítő jelentést. A szegény emberek hangos zolagással tölték be a Fortuna-épületet, elpa-aszolván mindenkiné hogyan juttatta őket nevezett ügyvéd ur koldusbotra. Ők ugyanis Hegedüs Béla ügyvéd urat bízták meg azzá, hogy a földhitelezetnél vesztüre 500 frtot legyen föl, hogy a birtokukat terheő tartozást törlesztzhessék. Az ügyvéd ur fölvetta a pénzt, de jobbnak látta ezt megtartani. Apostag ellen — miután kötelezettségének meg nem felelt — kiüziték az árverést. A szegény ember orási cím megfizetssel összekapariott vagy 300 frtot, s azt ugyan-csak az ügyvédnek adta át, hogy az árverés fogonatosítását akadályozza meg. S mit lett a lelkiismeretes ügyvéd? Megtartotta a 300 frtot is, — s az árverés meg lön tartva. A szegény Apostag birtoka potom áron kelt el az árverésen, eladták még az utolsó dunyháját is, egy hogy ma nincs egy betevő falatjuk sem. Hegedüs Béla ügyvéd ur lelkiismeretét kétség kívül megnyugtatja azon körülmény, hogy egy-két csej jól miutott a szegény emberek véres verejtékkel szerzett pénzén.

P. H.

CSARNOK.

Halvány arcú

Halvány arcú, kedves lányka,
Szép költői lélek!
Hogy nem zeng a lant kezudben —
Ne panaszkodj, kerek!

Költemény vagy magad, remek!
Legszébb eszme benned:
Isten, a nagy költő által
Alkottott — szerelméd.

Öncsalódás.

— Némethöl. —

A függöny leng ide- s tova
Szomszédnám ablakán,
Lehet, hogy ő azt gondolja:
Itthon vagyok, — talán?

S a féltékeny haragnak, mit
Nappal még tápláltam,
Vége! immár mindörökké
Mély szümbé leástam.

De sajnós! hogy a kedves lány
Nem gondolt ilyesmít,
Latom, hogy csak az esti szél
Lengette függőnyit.

Bokrosi.

Vízállás Baján.

O pont fenék	DUNA CSATORNA	84.98 83.00	
Szeptemb. 12-én	DUNA o fölött	86.45 1.57	CSATORNA 85.40 mélység 2.40

Üzleti tudósítás.

Baján, 1878. szeptember 10-én.

Buza 10.80 zab 5.20 bab 7.50 árpa 6.25 rozs 7.70 kétszeres 7.50
kőles 4.60 kukorica 6.—.

Az árak 100 kilogr. után.

Az első

es. kir.

DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSULAT pósta- és személyszállító hajóinak MENETRENDEJE.

Póstahajómenetek:

Bajáról Budapestre: kedden, szerdán, csütörtöken, pénteken, szombaton és vasárnap pont reggeli 4 órakor.

Bajáról Mohácsra: vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton reggel 6 órakor.

Bajáról Orsova-Galatzig: hétfőn, szerdán és szombaton reggeli 6 órakor.

Személyszállítóhajómenetek:

Bajáról Budapestre: napenként d. u. 3 órakor,
Bajáról Mohácsra: napenként 8 — esti 8 —

Felelés szerkesztő:

Dr. BARTSCH SAMU.

Hirdetések.

UNDEN VILMOS

Első magyar

drótszeggyára és vaskereskedése

nagyban és kicsinyben

Budapest, váciboulevard 55 (uj).

Építési vállalkozóknak szükséges eszközök raktára.

Kizárólagos nagybani eladása mindenképen

ÖNTÖTTVASAKNAK

valamint TIZEDES- és SULYMÉRLEGEK gyári árákon.

Árjogyzékek ingyen.

